

A polgármester végzése Gallovich ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Rövid néhány sorban ismertettük már a lapok azt a végzést, amelyet a polgármester, mint az egyesületek felügyeleti hatósága Gallovich Jenőnek a Demkével kapcsolatos, ismeretes ügyében hozott. A végzés az ügyek mai állása mellett különösen érdekes és fontos, ép azért szükségesnek látjuk a következőkben egész terjedelemben való közlését:

Szege szab. kir. város polgármestere, mint az egyesületek felügyelő hatósága a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet közgyűlésének 1916 évi október hó 22-én kelt határozatát, melyben helybenhagyja az igazgatóságának 1916 évi július 8-án kelt azt a határozatát, amely szerint Gallovich Jenőt, az egylet főtitkárát, fegyelmi elbocsátja, az egyletnél viselt minden tisztségétől és tiszteletbeli állásától megfosztja, ellene a vagyoni felelősséget és kártérítési kötelezettséget kimondja, végül amelyben a Gallovich Jenő ellen a fegyelmi eljárás során felmerült tények miatt a büntető följelentés megtételét mellőzi, Gallovich Jenő, dr. Balassa Ármin és Scassa Dezső által beadott panaszok folytán vizsgálat alá vette és annak eredményeképpen a következő véghatározatot hozta:

Szege szab. kir. város polgármestere a Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egylet közgyűlésének 1916 évi október hó 22-én kelt és Gallovich Jenő-főtitkár fegyelmi ügyében hozott másodfoku és ezzel együtt az egylet igazgatóságának 1915 évi december hó 11-én kelt elsőfoku határozatát megsemmisíti és utasítja az egyletet, hogy ebben az ügyben az időközben jóváhagyott alapszabályok szerint hozzon újabb határozatot.

Indokok: A polgármester, mint az egyesületek felügyeleti hatósága megállapítja, hogy az egyesületek ellenőrzése tárgyában 1394—1873 sz. a. kelt B. M. rendelet a törvényhatóságnak az egyesületek fölött felügyeleti jogot biztosít. Ez a jog azonban az egyesületi önkormányzat korlátozására nem szolgálhat, az egyesület tényleges működésébe való tényleges befolyást nem ad a hatóságnak, az egyesületi ügyekben sem kezdeményezési, sem jóváhagyási jog abban nem foglaltatik, hanem a felügyeleti hatáskör odáig terjed, hogy a hatóság az alapszabályokkal ellenkező határozatokat, továbbá az egyesületi eljárásokat, határozatokat, melyek a közérdeket, vagy az egyesület, vagy a tagok vagyoni érdekeit sértik, megsemmisítheti. A felügyeleti hatáskör ilyen megállapítása után azt kellett megvizsgálni, hogy a D. M. K. E. közgyűlésének panaszolt eljárása beleütközött-e az alapszabályokba, és hogy határozata közérdeket és vagyoni érdeket sért-e.

Az igazgatóság elsőfoku fegyelmi határozatát az 1916 augusztus 5-én jóváhagyott alapszabályokra való hivatkozással 1916 július 8-án hozta, tehát olyan időben, amikor ezek az alapszabályok még érvényben nem voltak. Az eddigi érvényben volt és 1909 évben kelt régi alapszabályok a fegyelmi eljárást nem szabályozták, s azért az egyesület Gallovich Jenővel szemben, amennyiben további alkalmazását az egyesület tekintélyével összeférhetetlennek és az egyesület céljaira nézve hátrányosnak ismerte fel, csupán azok szerint a jogszabályok szerint lehetett módjában eljárni, amelyek a jogi vagy természeti személyek és magánalkalmazottaik egymás közötti jogviszonyaira nézve általában fennállanak. Az egyesület igazgatóságának és közgyűlésének az az álláspontja, hogy az új alapszabályok 1916 július 8-án azért voltak érvényesíthetők, mert felterjesztésük óta már 40 nap eltelt s a kormányhatóság azokra addig észrevételt nem tett, helyt nem állhat, mert csak valamely keletkező új egyesület kezdheti meg ideiglenesen működését akkor, ha felterjesztett alapszabályaira a kormányhatóság 40 nap alatt nem nyilatkozik, de ezt a közjogi szabályt nem lehet alkalmazni egy már megerősített alap szabályok szerint működő egyesület esetéről-esetre történhető alapszabály módosításaira, az egyesület jóváhagyott szabályai szerint köteles működni mindaddig, míg a módosításokat a kormányhatóság meg nem erősítette.

Ezek az alaki hibák indokoliák azt, hogy a határozatoknak fegyelmi eljárást és intézkedést érintő részeit meg kellett semmisíteni és új eljárást kellett elrendelni. Azt az intézkedést, amely szerint a D. M. K. E. közgyűlése mellőzte Gallovich Jenő ellen a büntető eljárás megindítását, szintén meg kellett semmisíteni, mert a lefolytatott eljárás során Gallovich Jenő ellen olyan tényállások alapos gyanúja halmozódott össze, melyek a súlyos fegyelmi vétségek ismérveit túlhaladónak és büntető rendelkezésekben ütközőknek látszanak. Első sorban a közérdek, de az egyesület és a tagok vagyoni érdeke is követeli, hogy ezeknek a kérdéseknek tisztázása és arra illetékes bizottságok ítélete alól el ne vonassék, másrészt Gallovich Jenőnek is alkalma nyíljon rá, és ez érdekében is áll, hogy az ellene fenforgó vádak felől a bíróság mondjon ítéletet.

Ez ellen a véghatározat ellen a polgármesteri hivatal után 15 nap alatt a m. kir. belügyminiszteriumhoz intézhető felebbezésnek van helye.

Ez ellen a véghatározat ellen a polgármesteri hivatal után 15 nap alatt a m. kir. belügyminiszteriumhoz intézhető felebbezésnek van helye.

— Mintegy 8—10.000 literre tehető az a tejmenyiség, amelyre egy napon át szükségünk volna. Ha ezt a mennyiséget biztosítani tudnánk a tejellátási osztálynak, úgy minden gyermeknek jutna tej Szege, den, ami óriási jelentőségű dolog lenne. Bár ezt a tejmenyiséget az adott viszonyok közt szinte lehetetlen biztosítani, annyi bizonyos, hogy mindennap több és több tej jut a közéletmezés rendelkezésére. Erősen dolgozunk is ezért; valamennyi környékbeli és szegedi nagygazdához és nagybirtokoshoz körlevelet intéztünk, melyben fölszólítottuk őket, jelentsék be, mennyi tejet tudnak a szegedi közfogyasztás céljaira átengedni akkor, ha teheneiknek korpával való ellátását biztosítjuk? Erre a fölhívásra még most folynak a jelentkezések. Egy tény és pedig, hogy a szegedi gazdák közül eddig senki nem jelentkezett.

— A közéletmezés rendelkezésére álló tejmenyiség szétosztása utalványok alapján történik. A tejből elsősorban a tehénben levő és szoptatós anyák részesülnek s azután kerül sor a gyermekekre.

Kérdést intéztünk még a polgármesterhez, hogy körülbelül milyen mennyiségű az a korpa, amely az ország tehenes gazdáinak rendelkezésére áll, valamint hogy milyen mennyiségű az a tej, — hozzávetőlegesen — amely naponként Szege, den a közfogyasztás rendelkezésére áll? Dr. Somogyi Szilveszter kérdéseinkre ezeket mondta:

— Az ország gabonaterméséből előálló korpamennyiség husz százaléka hozzávetőlegesen mintegy 200—250.000 métermázsza lehet. Természetesen ebből szigorúan csak azok a gazdák kapnak, akik a közfogyasztás céljaira adnak át tejet.

— Szege, den jelenleg 13.632 szarvasmarha van. Ebből tejelő tehen körülbelül 5—6000. Ezek naponként három literjével számítva 15—18.000 liter tejet adnak. A tejcsarnokok naponként 3000 és a környékbeli községek szintén 3000 liter tejet adnak. Ez azonban a jelenlegi állapot és hangsúlyoznom kell azt, hogy ennek a tejmenyiségnek 40 százaléka nem kerül piacra. Elfogyasztják maguk a termelők.

— Hogy télen mennyi tej lesz Szege, den, biztosan nem lehet tudni, de már most megállapítható, hogy a tejtermelés mennyisége mintegy 50—60 százalékkal esni fog. Így a szegedi közfogyasztásra alig fog 5—6000 liter tej kerülni naponként, amelyből igazságos elosztásra pedig csak minimális mennyiséget kaphatunk. Mindenesetre minden lehetőt megteszünk, hogy az eredményeket a lehetőség szerint megjavítsuk és minél több tejet biztosítsunk a közönségnek.

— A szegedi piacon a békében naponként 20—30.000 liter tej volt.

Ujabb 24.500 tonna elsüllyesztése

Berlin, augusztus 28. A Wolff-ügynökség jelenti: Tengeralttjáróink ismét elsüllyesztettek az Anglia körüli elzárt területen 24.500 brutto-tonna hajóteret, köztük egy 5227 tonnás angol fölfegyverzett gőzöst, amelyet a biztosító hajók közül lőttünk ki, továbbá a Rento nevű 4800 tonnás olasz gőzöst, amely köszönet vitt Genua felé. Az olasz hajó ágyuját zsákmányul ejtettük, a kapitányát elfogtuk.

Elsüllyedt francia őrhajó.

Geni, augusztus 27. A Petit Parisien jelenti: Az Anjon nevű francia őrhajó e hó 17-én elsüllyedt.

Szege, den tejellátása az idei télen.

(Saját tudósítónktól.) A tejellátás biztosítása egyike a legfontosabb feladatoknak. Az állam is felismerte ennek a kérdésnek nagy horderejét és fontosságát, mert úgy intézkedett, hogy az ország gabonaterméséből származó korpamennyiség 20 százaléka az Országos Közéletmezési Hivatalé legyen, amely azoknak a tehéntartó gazdáknak utalványoz ebből a korpamennyiségből, akik tejiüket a közéletmezési célokra följáránlják. Az ország gabonaterméséből származó további 30 százalék korpamennyiséget a földművelési miniszter kapja a gazdálkodók részére, a további 50 százaléka pedig a hadseregé. Remélik, hogy ez az intézkedés enyhíteni fogja a napról-napra növekvő tejihiányt. A korpahiány ugyanis kényszerhelyzetbe juttatja a gazdákat,

akik így a tejnek legalább egy részét kénytelenek lesznek átengedni a közfogyasztásnak.

A Délmagyarország munkatársa kérdést intézett dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez, hogy milyen intézkedések történtek eddig Szege, den a tejellátás biztosítására. A polgármester kérdéseinkre így válaszolt:

— A tejesztás ügyét Szege, den jelenleg a közéletmezési hivatal keretében beillesztett tejellátási osztály intézi Grüt Győző tanító vezetésével. Ezidőszent már mintegy 1200 liter tejet utalványoz naponként a tejesztály. Mondanom sem kell, hogy ez a mennyiség nagyon kevés, de ezidőszent több tejhez jutni — sajnos — nem tudunk.